

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Навчально – науковий інститут № 3**

**Кафедра тактичної підготовки**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Перший проректор НАВС

полковник поліції

**Станіслав ГУСАРЄВ**

2023



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ОСОБИСТА БЕЗПЕКА ПОЛІЦЕЙСЬКОГО**

Статус дисципліни – вибіркова  
Рівень вищої освіти – перший  
Ступінь вищої освіти – бакалавр  
Форма здобуття вищої освіти – денна  
Мова викладання – українська  
Форма підсумкового контролю – залік



**Київ – 2023 рік**

*„Право“*

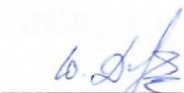
Розробники:

**Юрій ДАВИГОРА** – завідувач кафедри тактичної підготовки навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук.

**Василь ВЕРБОВИЙ** – професор кафедри тактичної підготовки навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент.

**Євгеній ГУЗЕНКО** – доцент кафедри тактичної підготовки навчально-наукового інституту № 3 Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри тактичної підготовки, протокол від 20.01.2023 року № 11

Завідувач кафедри тактичної підготовки навчально-наукового інституту № 3 НАВС  **Юрій ДАВИГОРА**

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від 22.02.2023 року № 6

Голова науково-методичної ради  **Станіслав ГУСАРЄВ**

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20/20 н.р. без змін; зі змінами (Додаток    ).

протокол засідання кафедри

протокол науково-методичної ради

від    .    202\_ №    

від    .    202\_ №    

Завідувач кафедри тактичної підготовки

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20/20 н.р. без змін; зі змінами (Додаток    ).

протокол засідання кафедри

протокол науково-методичної ради

від    .    202\_ №    

від    .    202\_ №    

Завідувач кафедри тактичної підготовки

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20/20 н.р. без змін; зі змінами (Додаток    ).

протокол засідання кафедри

протокол науково-методичної ради

від    .    202\_ №    

від    .    202\_ №    

Завідувач кафедри тактичної підготовки

Голова НМР

## 1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є засвоєння теоретичних положень особистої безпеки, які містять питання охорони праці, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, реагування на надзвичайні ситуації, а також використання методів, засобів та прийомів практичної реалізації принципу пріоритетності життя та здоров'я людини відносно результатів службової діяльності.

### **Мета та завдання навчальної дисципліни**

Метою викладання навчальної дисципліни «Особиста безпека поліцейського» є набуття здобувачами вищої освіти знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної службової діяльності шляхом формування у майбутніх поліцейських відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Особиста безпека поліцейського» є:

- розгляд положень чинних законодавчих та інших нормативних актів щодо забезпечення безпеки працівника поліції при виконанні службових обов'язків;
- набуття здобувачами освіти навичок забезпечення особистої безпеки при виконанні службових обов'язків, а також в умовах виникнення і розвитку техногенних аварій та природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків для людини;
- формування понятійно-категоріального, теоретичного і методологічного апарату, необхідного для вивчення шляхів, методів та засобів забезпечення особистої безпеки працівника поліції.

**Пререквізити:** «Особиста безпека поліцейського», «Домедична підготовка», «Вогнева підготовка», «Спеціальна фізична підготовка», «Алгоритм дій патрульних поліцейських у різних ситуаціях службової діяльності (сценарії)».

**Постреквізити:** «Організація та проведення спеціальних операцій підрозділами Національної поліції».

### **Компетентності відповідно до ступеня вищої освіти бакалавр зі спеціальності 081 «Право»**

#### **Загальні компетентності**

- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК9. Здатність працювати в команді.

#### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:**

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

### **Програмні результати навчання:**

РН1. Визначити переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

### **Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:**

#### ***знати:***

- стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях;

- сукупність встановлених державою правових норм, що регулюють відносини з приводу захисту населення від надзвичайних ситуацій, охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки;

- правові норми, які регулюють трудові відносини, що виникають у процесі реалізації особою права на працю;

- основні методи збереження здоров'я та працездатності працівника поліції;

- правові та організаційні засади охорони праці, фізіології, гігієни праці, виробничої санітарії, пожежної та електробезпеки.

#### ***вміти :***

- розв'язувати задачі і проблеми у галузі правоохоронної діяльності, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань;

- у різноманітних соціальних ситуаціях ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії;

- надавати кваліфіковану допомогу під час надзвичайних ситуацій, потенційних небезпек для життя і здоров'я людей;

- охороняти права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси підприємств, установ і організацій, встановлений правопорядок, зміцнювати законність, запобігати правопорушенням;

- забезпечувати дотримання прав і свобод людини під час здійснення правоохоронної діяльності
- планомірно визначати власну стратегію і тактику правоохоронних дій у складних екстремальних ситуаціях; передбачати дії кримінальних елементів;
- орієнтуватися у процесі зміни професійних завдань та ускладнення оперативної обстановки, знаходити шляхи розв'язання нетипових ситуацій, що виникають під час попередження, виявлення та припинення правопорушень, а також спілкуванні з громадянами і правопорушниками;
- логічно, критично і системно аналізувати документи, розуміти їх правовий характер і значення.

## 2. Структура навчальної дисципліни (1 курс)

Найменування показників	Характеристики навчальної дисципліни	
	Денна форма здобуття вищої освіти (д/б)	
Кількість кредитів ECTS – 2	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 60	1-й	
	Семестр	
	1	2
	Лекції	
	-	10
	Семінарські	
	-	-
	Практичні	
	-	20
	Самостійна робота	
	-	30
	Вид контролю:	
	Залік	Залік

**3. Тематичний план**  
форма навчання: денна (державне замовлення)

Назви тем	Нормативний обсяг годин	З них				
		Усього годин з викладачем	з них:			Самостійна робота
			Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	
<b>2 семестр</b>						
Тема 1. Теоретичні, правові та організаційні засади особистої безпеки.	4	2	2	-	-	2
Тема 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	6	2	-	-	2	4
Тема 3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики.	4	2	-	-	2	2
Тема 4. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори.	6	4	2	-	2	2
Тема 5. Радіаційна та хімічна безпека.	4	2	-	-	2	2
Тема 6. Засоби індивідуального та колективного захисту.	4	2	-	-	2	2
Тема 7. Основи пожежної профілактики.	6	4	2	-	2	2
Тема 8. Електробезпека.	4	2	-	-	2	2
Тема 9. Гігієна праці та виробнича санітарія.	4	2	2	-	2	2
Тема 10. Фактори, що впливають на працездатність працівника поліції.	4	2	-	-	2	2
Тема 11. Забезпечення покладених на поліцію обов'язків в межах єдиної системи ЦЗ.	8	4	2	-	2	4
Тема 12. Заходи безпеки поліцейських при виконанні службових обов'язків під час надзвичайних ситуацій.	6	2	-	-	2	4
<b>Усього годин за 1 семестр</b>	<b>60</b>	<b>30</b>	<b>10</b>	<b>0</b>	<b>20</b>	<b>30</b>
<b>Підсумковий контроль</b>	<b>залік</b>					

#### 4. Плани навчальних занять за видами

##### Тема 1. Теоретичні, правові та організаційні основи особистої безпеки

*лекційне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Поняття безпеки особи та особистої безпеки
2. Нормативно-правова база з особистої безпеки

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Вирішення ситуаційних завдань.
2. Опитування з навчальних питань:
  - 2.1. Поняття безпеки особи та особистої безпеки (елементи, чинники, типи та функції безпеки)
  - 2.2. Небезпека в діяльності працівника поліції, її види та чинники
  - 2.3. Законодавчі акти з охорони праці та особистої безпеки, їх класифікація

##### Тема 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Обрати з наведеного нижче переліку одне природне явище та підготувати його аналіз за наступним планом:
    - 1.1. Опис та небезпечні чинники природного явища (за яких умов і де виникає, обґрунтувати).
    - 1.2. Заходи захисту від небезпечного природного явища (заходи завчасного захисту у разі імовірності настання небезпечного природного явища, рекомендації для громадян, які опинилися у зоні дії небезпечного природного явища).
    - 1.3. Порядок дій працівника поліції у зоні дії небезпечного природного явища)
- Вихідні дані: землетруси, падіння метеоритів, цунамі, повені, лімнологічні катастрофи, зсуви, тумани, циклони, ожеледиця, снігові заметілі, град, урагани, тайфуни, торнадо, буря, смерч, шквали, суховії, лісовіпожежі, торф'яні пожежі.

##### Тема 3. Соціальні небезпеки, їх види та характеристики

*Практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Практичне завдання: підготувати аналіз соціальної небезпеки за наступним планом:
  - 1.1. Опис соціальної проблеми.



1.2. Наслідки впливу явища на суспільство.

1.3. Шляхи подолання та профілактики.

Вихідні дані: тютюнопаління, алкоголізм, наркоманія, лудоманія, антисемітизм, булінг, харасмент, суїцид, масові заворушення, проституція, фішинг, шантаж, жебрацтво

2. Опитування з навчальних питань:

2.1. Суто соціальні небезпеки (небезпеки, пов'язані з діяльністю певних особистостей (злочини проти особи), небезпеки, пов'язані з асоціальною поведінкою (алкоголізм, наркоманія, суїциди), небезпеки, пов'язані з діяльністю груп або класів (війни, тероризм тощо).

2.2. Шляхи подолання соціальних небезпек

2.3. Природно-соціальні небезпеки (тяжкі гострозаразні інфекції, які здатні масово поширюватись у вигляді епідемій і пандемій, захворювання, які проявляються внаслідок певних соціальних умов (соціальні хвороби).

#### **Тема 4. Техногенні небезпеки та їхні вражаючі фактори.**

*лекційне заняття – 2 годин*

План вивчення теми за видами занять

1. Загальна характеристика техногенних небезпек, їх класифікація
2. Джерела та чинники техногенних небезпек
3. Принципи та порядок нормування антропогенних небезпечних і шкідливих чинників.

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:
  - 1.1. Техногенна небезпека: поняття, процеси які призводять до виникнення техногенних небезпек.
  - 1.2. Загальна характеристика техногенних небезпек, їх види та ступені.
  - 1.3. Ступені техногенних небезпек та загроз, поняття аварії та катастрофи
  - 1.4. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори за генезисом та характером дії
  - 1.5. Об'єкти підвищеної небезпеки, їх різновиди
2. Відпрацювання ситуаційних завдань.
3. Вирішення тестових завдань.

#### **Тема 5. Радіаційна та хімічна безпека.**

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:
  - 1.1. Принципи та порядок нормування небезпечних і шкідливих чинників, гранично допустима концентрація (ГДК)
  - 1.2. Поділ шкідливих речовин за токсичністю та тривалістю дії
  - 1.3. Характеристика хімічно-небезпечних об'єктів

1.4. Заходи захисту населення і територій при виникненні аварій на хімічно-небезпечних об'єктах.

1.5. Загальна характеристика радіаційно-небезпечних об'єктів

1.6. Класифікація радіаційних аварій за характером дії й масштабами.

1.7. Вплив радіації на людину, ознаки радіаційного ураження.

2. Відпрацювання ситуаційних завдань.

3. Вирішення тестових завдань.

## **Тема 6. Засоби індивідуального та колективного захисту**

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:

1.1. Засоби індивідуального захисту, їх види та категорії.

1.2. Фільтрувальні та ізолювальні захисні пристрої, їх види та характеристики. Перелік небезпечних факторів НС, від яких фільтрувальні пристрої не забезпечують захист.

1.3. Організація укриття населення в захисних спорудах. Призначення та класифікація сховищ.

1.4. Евакуаційні заходи, порядок їх планування та здійснення. Охорона громадського порядку при проведенні евакуаційних заходів.

2. Відпрацювання ситуаційних завдань.

3. Вирішення тестових завдань.

## **Тема 7. Основи пожежної профілактики**

*лекційне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Поняття про пожежу, її ознаки та причини.

2. Загальні засади забезпечення пожежної безпеки.

3. Основні правила гасіння пожеж.

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:

1.1. Порядок дій у разі виникнення пожежі

1.2. Основні правила гасіння пожеж

1.3. Рекомендації щодо дій працівників під час пожежі

1.4. Забезпечення безпечної евакуації під час пожежі

1.5. Первинні засоби пожежогасіння

2. Відпрацювання ситуаційних завдань.

3. Вирішення тестових завдань.

## **Тема 8. Електробезпека**

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:
  - 1.1. Електробезпека, особливості та причини електротравматизму.
  - 1.2. Термічна, електролітична, механічна та біологічна дія електроструму на людину.
  - 1.3. Фактори, які впливають на тяжкість ураження електрострумом
  - 1.4. Система засобів і заходів електробезпеки
2. Відпрацювання ситуаційних завдань.
3. Вирішення тестових завдань.

### **Тема 9. Гігієна праці та виробнича санітарія**

*лекційне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Теоретичні основи гігієни праці та виробничої санітарії.
2. Сутність безпеки праці та санітарно-гігієнічних умов

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:
  - 1.1. Поняття виробничого середовища та факторів, які його формують
  - 1.3. Фактори умов праці, їх види
  - 1.4. Безпека праці, її поняття та елементи
  - 1.5. Санітарно-гігієнічні умови, їх складові
2. Відпрацювання ситуаційних завдань.
3. Вирішення тестових завдань.

### **Тема 10. Фактори, що впливають на працездатність працівника поліції**

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:
  - 1.1. Особливості нервово-напруженої та розумової праці з точки зору забезпечення безпеки працівника та збереження його працездатності
  - 1.2. Небезпечні та шкідливі психофізіологічні чинники:
  - 1.3. Екстремальні ситуації як основне джерело стресу для працівників НПУ
  - 1.4. Моббінг (цькування)
  - 1.5. Особливості розвитку втоми при розумовій і нервово-напруженій праці
  - 1.6. Монотонність праці, її характеристика та вплив на безпеку
2. Відпрацювання ситуаційних завдань.
3. Вирішення тестових завдань.

## **Тема 11. Забезпечення покладених на поліцію обов'язків в межах єдиної системи цивільного захисту**

*лекційне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Надзвичайні ситуації, їх види та рівні
2. Нормативні акти, які визначають суспільні відносини при виникненні надзвичайних ситуацій
3. Управління та регулювання у сфері захисту від надзвичайних ситуацій

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:
  - 1.1. Сутність цивільного захисту України, принципи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, його принципи, суб'єкти та функції суб'єктів ЦЗ
  - 1.2. Діяльність Державної служби з надзвичайних ситуацій України.
  - 1.3. Єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру, її структура, завдання та режими.
2. Відпрацювання ситуаційних завдань.
3. Вирішення тестових завдань.

## **Тема 12. Заходи безпеки поліцейських при виконанні службових обов'язків під час надзвичайних ситуацій**

*практичне заняття – 2 години*

План вивчення теми за видами занять

1. Опитування з навчальних питань:
  - 1.1. Ризик та його вплив на забезпечення особистої безпеки працівника поліції.
  - 1.2. Правові підстави застосування засобів забезпечення безпеки працівника поліції згідно із Законом України «Про Національну поліцію».
  - 1.3. Заходи радіаційного, хімічного, біологічного захисту, медичного, інженерного захисту.
  - 1.4. Забезпечення публічного порядку підрозділами МВС України, попередження та припинення випадків мародерства, розкрадання матеріальних цінностей під час ліквідації наслідків стихійних лих, аварій та катастроф.
2. Особиста безпека працівників поліції при проведенні профілактичних заходів на деокупованих територіях
3. Відпрацювання ситуаційних завдань.
4. Вирішення тестових завдань.

## 5. Завдання для самостійної роботи

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів вищої освіти доступні на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiou.kiev.ua/login/index.php>

## 6. Індивідуальні завдання

Для виконання індивідуальних завдань здобувач вищої освіти може отримати доступ на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiou.kiev.ua/login/index.php> за допомогою індивідуального логіну і пароллю.

## 7. Методи навчання

### Словесні

*Розповідь-пояснення* використовується під час навчання курсантів та слухачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повідь, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

*Бесіда* – це діалог між викладачем та курсантом (слухачем), який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів освіти на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів освіти, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

*Лекція* служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

### Наочні методи.

*Ілюстрація* – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

*Демонстрація* характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

**Практичні методи:** вирішення ситуаційних завдань, складання документів. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують для закріплення, формування практичних умінь під час застосування раніше набутих знань.

**Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

**Інтерактивні методи:** рольова гра, робота в групах, мозковий штурм, дискусія, аналіз ситуації, обговорення.

## 8. Форми та методи контролю критерії оцінювання результатів навчання

**Поточний контроль** здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національної системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Протягом терміну вивчення навчальної дисципліни, кожен здобувач вищої освіти при поточному контролі повинен мати оцінки не менше ніж 50 відсотків від загальної кількості проведених практичних занять. Обов'язковою умовою допуску до підсумкового контролю є відсутність незадовільних оцінок поточної успішності.

**Підсумковий контроль** реалізується у вигляді заліку. Підсумковий контроль передбачає оцінку за розв'язання теоретичних питань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, у заздалегідь підготовлених білетах.

### Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів	
<i>max 60 %</i>					<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>	
Теми №/б					Самостійна робота	Залік	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	5	40	Залік 100
5	5	5	5	5			
Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10			
5	5	5	5	5			
Тема 11	Тема 12						
5	5						

Рейтинг компетентності здобувача вищої освіти навчальної дисципліни, що забезпечуються кафедрою включає рейтинг компетентності з навчальної роботи (практична робота) та рейтинг компетентності з підсумкового контролю. Що відповідає пропорції за 100-бальною шкалою.

#### **Максимальний рейтинг з навчальної роботи:**

Для дисциплін в яких форма підсумкового контролю залік або екзамен – 60 балів (мінімальна кількість 36 балів).

### Шкала оцінювання: національна та ESTC

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання
85 – 89	Добре	B	вище від середнього рівня
75 – 84		C	загалом хороша робота
66 – 74	Задовільно	D	непогано
60 – 65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	необхідне перескладання
1–34		F	Необхідне повторне вивчення курсу

#### 9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

**Інструменти.** Основними освітніми інструментами, які використовують в процесі вивчення курсу «Особиста безпека поліцейського» є потужності соціальних медіа задля допомоги здобувачам освіти найбільш повно засвоїти навчальних матеріал, проаналізувати та візуалізувати його.

**Обладнання.** Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни використовуються зразки засобів індивідуального захисту, спеціальних засобів та іншого захисного спорядження.

**Програмне забезпечення.** Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle («Мудл»), соціальні мережі та Telegram.

#### 10. Перелік питань (завдань) для підсумкового контролю навчальної дисципліни

1. Завдання, предмет, об'єкт та методологічна основа дисципліни «Особиста безпека поліцейського».
2. Понятійно-категорійний апарат дисципліни.
3. Поняття та визначальні чинники особистої безпеки, безпеки особи, їх структура та форми забезпечення.
4. Небезпека та її види.

5. Службово-професійна діяльність працівників НПУ та визначальні функції безпеки.
6. Нормативно-правові акти з питань особистої безпеки та охорони праці, їх основні положення.
7. Міжнародні норми щодо безпеки людини.
8. Засади державної політики в галузі забезпечення особистої безпеки.
9. Національне законодавство у сфері особистої безпеки охорони праці.
10. Загальний алгоритм дій працівника поліції у зоні дії небезпечного природного явища.
11. Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ.
12. Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ.
13. Небезпечні гідрологічні процеси і явища.
14. Уражальні фактори природних пожеж, характер їхніх проявів та наслідки.
15. Соціальні та психологічні фактори ризику.
16. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження.
17. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини.
18. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини.
19. Шкідливі звички та їхня профілактика.
20. Алкоголізм та наркоманія.
21. Зростання злочинності як фактор безпеки.
22. Природо-соціальні безпеки.
23. Захворювання людини, виникнення й поширення яких зв'язано переважно з несприятливими соціально-економічними умовами
24. Загальна характеристика особливо небезпечних
25. Загальний алгоритм дій працівників НПУ при виявленні карантинних інфекцій.
26. Поняття про техногенне середовище або техносферу.
27. Техногенні джерела безпеки генезисом і механізмом впливу.
28. Заходи щодо попередження техногенних загроз, пом'якшення наслідків техногенних небезпек, ліквідації їх наслідків.
29. Основні практичні принципи забезпечення техногенної безпеки.
30. Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки, типологія аварій на потенційно-небезпечних об'єктах.
31. Класифікація потенційних-небезпечних об'єктів.
32. Роботи підвищеної безпеки, їх види.
33. Особливості діяльності НПУ при ліквідації наслідків техногенних аварій.
34. Класифікація небезпечних хімічних речовин за ступенем токсичності, здатності до горіння, впливом на організм людини.



35. Типологія аварій на хімічно-небезпечних об'єктах та вимоги до їхнього розміщення і розвитку.
36. Особливості забруднення місцевості, води, продовольства у разі виникнення аварій з викидом небезпечних хімічних речовин.
37. Вимоги до транспортування небезпечних речовин. Маркування небезпечних вантажів з небезпечними речовинами.
38. Алгоритмом дій, які має вжити працівник поліції при дорожньо-транспортних пригодах з небезпечними вантажами.
39. Класифікація радіаційних аварій за характером дії й масштабами.
40. Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Механізм дії іонізуючих випромінювань на тканини організму.
41. Ознаки радіаційного ураження.
42. Захист приміщень від проникнення радіоактивних речовин.
43. Дії працівників НПУ при хімічній або радіаційній небезпеці.
44. Засоби індивідуального захисту, їх види та категорії.
45. Методи забезпечення індивідуального захисту органів дихання.
46. Фільтрувальні та ізолювальні захисні пристрої, їх види та характеристики.
47. Перелік небезпечних факторів НС, від яких фільтрувальні пристрої не забезпечують захист.
48. Заходи захисту населення і територій у разі виникнення надзвичайної ситуації.
49. Інформування населення про наявність загрози або виникнення НС.
50. Організація діяльності, спрямованої на допомогу дітям, людям похилого віку.
51. Організація укриття населення в захисних спорудах.
52. Призначення та класифікація сховищ.
53. Планувальні і конструктивні рішення сховищ і протирадіаційних укриттів.
54. Евакуаційні заходи, порядок їх планування та здійснення.
55. Охорона громадського порядку при проведенні евакуаційних заходів.
56. Законодавча і нормативно-правові бази з пожежної безпеки.
57. Основні причини пожеж. Небезпечні фактори пожежі, їх види.
58. Горіння, його характеристика та види.
59. Пожежовивбухонебезпечні властивості речовин і матеріалів.
60. Класифікація речовин, що горять, за температурою спалаху.
61. Самозаймання, його види.
62. Пожежа, стадії її розвитку.
63. Класи пожеж.
64. Правила поведінки в зоні пожежі.
65. Способи і засоби гасіння пожежі.
66. Первинні засоби гасіння пожежі.
67. Типи вогнегасників.

68. Суть і складові системи пожежного захисту, її призначення.  
Система попередження пожеж.
69. Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і приміщеннях при експлуатації електрообладнання,
70. Відповідальність за порушення (невиконання) вимог пожежної безпеки.
71. Особливості електротравматизму.
72. Умови ураження електричним струмом.
73. Порогові значення змінного та постійного струму:
74. Чинники, що впливають на тяжкість ураження електричним струмом.
75. Види електротравм.
76. Класифікація приміщень за небезпекою електротравм.
77. Земля як елемент електричної мережі, крокова напруга.
78. Гігієна праці та виробнича санітарія, їх значення.
79. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.
80. Гігієнічні класи умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу (
81. Особливості умов праці в НП України.
82. Атестація робочих місць за умовами праці.
83. Безпека процесів праці та її складові.
84. Мікроклімат виробничого середовища та його значення для здоров'я та працездатності людини.
85. Нормування параметрів повітря робочої зони.
86. Вплив на організм людини вологості повітря, його температури та рухливості.
87. Хімічні фактори повітряного середовища робочого місця, основні джерела забруднення.
88. Освітлення, нормування та розрахунок штучного та природного освітлення приміщень.
89. Шум, його нормування та дія на організм, заходи захисту від шуму.
90. Праця та її психофізіологічні особливості.
91. Критерії тяжкості та напруженості праці. Навантаження та фізіологічні зміни, характерні для розумової праці.
92. Навантаження, притаманні працівникам юридичних професій.
93. Працездатність та її динаміка в часі.
94. Види адаптацій, їх особливості. Значення адаптації у трудовому процесі. Втома та перевтома.
95. Фізіологічні та психічні показники розвитку втоми.
96. Монотонність праці, її види, наслідки та вплив на безпеку праці.
97. Стрес, залежність між рівнем стресу та результативністю трудової діяльності.

98. Негативно діючі стресори у сфері професійної діяльності працівників поліції.
99. Індивідуальні якості працівника та їх вплив на безпеку праці.
100. Класифікація надзвичайних ситуацій за видами та рівнями.
101. Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом від НС.
102. Органи управління, сили і засоби з попередження та реагування на НС на державному рівні.
103. Єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру, її основні завдання, функції та режими діяльності.
104. Підсистема забезпечення охорони громадського порядку і організації безпеки дорожнього руху, її роль державній системі цивільного захисту.
105. Ризик та його вплив на забезпечення особистої безпеки працівника поліції.
106. Види ризику та поняття професійного ризику.
107. Методичні підходи до визначення ризику.
108. Правові підстави застосування засобів забезпечення безпеки працівника поліції згідно із Законом України «Про Національну поліцію».
109. Заходи радіаційного захисту.
110. Заходи хімічного захисту.
111. Заходи біологічного захисту.
112. Заходи медичного захисту.
113. Заходи радіаційного інженерного захисту.
114. Забезпечення публічного порядку підрозділами МВС України під час ліквідації наслідків стихійних лих, аварій та катастроф.

## 11. Рекомендовані джерела інформації

### Основна література:

1. Безпека працівників Національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій: навчальний посібник (Грибан В.Г., Фоменко А.Є., Казначеев Д.Г., Бойко О.І. / за заг. ред. Грибана В.Г.). Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 100 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/2418/1/>
2. Гаркуша В.С., Корнеєв Ю.В., Шамрай В.О. Особиста безпека працівників державної податкової служби України: Навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. / Державна податкова адміністрація України ; Національна академія держ. податкової служби України ; Інститут законодавства Верховної Ради України. – Київ : МП Леся, 2015. – 568с.
3. Желібо Є. П., Баранова Н. І., Коваленко В.В. Охорона праці в органах державної податкової служби. Навч. посібник для ВНЗ. Ірпінь. - 2012.
4. Копань В.С. Охорона праці в гуманітарній сфері: Навчальний посібник для курсантів вищих навчальних закладів – Київ: Університетське вид-во Пульсари, 2017 – 200 с.

5. Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту : Наказ МВС України від 09 липня 2018 № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-18>
6. Про схвалення Концепції реформування системи управління охороною праці в Україні та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету міністрів України від 12 грудня 2018 р. № 989-р URL: [www.kmu.gov.ua/ua/npras/pro-shvalennya-konceptsiyi-reformuvannya-sistemi-upravlinnya-ohoronoju-praci](http://www.kmu.gov.ua/ua/npras/pro-shvalennya-konceptsiyi-reformuvannya-sistemi-upravlinnya-ohoronoju-praci).
7. Тактика самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України : метод. рек. Бортник С.М., URL: <http://orcid.org/0000-0002-5281-6007>
8. Про невідкладні заходи щодо запобігання пожежній небезпеці в Україні: Указ Президента України від 24 грудня 2019 року №948/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/9482019-31625>
9. Охорона праці та особиста безпека працівників органів Національної поліції: / В. А. Молотай, О.В. Коломієць, Ю.В.Демченко, В.В. Підвисоцький. Київ, 2019. Національна академія внутрішніх справ. URL: [https://arm.naiu.kiev.ua/books/occupational\\_h\\_s/info/vstup.html](https://arm.naiu.kiev.ua/books/occupational_h_s/info/vstup.html).
10. Мінімальні вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці (НПАОП 0.00-7.17-18) : Наказ Мінсоцполітики України від 29 листоп. 2018 р. № 1804. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1494-18>.
11. Особиста безпека суддів та працівників апарату суду : інтерактивний навч. посіб. "Право-Justice" 2020 URL: <https://www.pravojustice.eu/storage/app/uploads/public/5f5/5e1/da8/5f55e1da8861d865141855.pdf>.

#### **Додаткова література:**

1. Про охорону праці : Закон України від 14 жовтня 1992 року № 2694-ХІІ: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
2. Про захист населення від інфекційних хвороб : Закон України від 6 квітня 2000 року № 1645-ІІІ : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>
3. Про протидію захворюванню на туберкульоз : Закон України від 5 липня 2001 року № 2586-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2586-14>
4. Про соціальний діалог в Україні : Закон України від 23.12.2010 р. № 2862-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17>.
5. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
6. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.


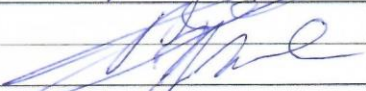

7. Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF>.
8. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/96-2015-%D0%BF>.
9. Про Державну комісію питань техніко-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/18-2015-%D0%BF>.
10. Правила охорони праці під час експлуатації навантажувачів : Наказ Мінсоцполітики України від 27 серпня 2018 № 1220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1082-18>.
11. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу : Наказ МОЗ України від 08 квітня 2014 № 248. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-14>.
12. Правила пожежної безпеки в Україні : Наказ МВС України від 30 грудня 2014 № 1417. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>.
13. Класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій : Наказ МВС України від 06 серпня .2018 № 658. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0969-18>.
14. Інструкція з організації перевірок діяльності міністерств, та інших центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування щодо виконання законів та інших нормативно-правових актів з питань техногенної та пожежної безпеки : Наказ МВС України від 06 лютого 2017 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0276-17>.
15. Порядок організації та застосування авіаційних сил та засобів для гасіння лісових пожеж : Наказ МВС України від 13 квітня 2017 № 311. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0595-17>.
16. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: мультимедійний навчальний посібник / В.А. Кудінов, О.С. Пакриш, В.В. Підвисоцький.Київ, 2017.Національна академія внутрішніх справ.URL: [https://arm.naiu.kiev.ua/books/inform\\_tekhnolohii/info/autors.html](https://arm.naiu.kiev.ua/books/inform_tekhnolohii/info/autors.html).

#### **Інформаційні ресурси:**

1. <https://geneva.mfa.gov.ua/ua> - Постійне представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві.
2. <http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm> - Міжнародна організація праці.
3. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державної служби України з питань праці (Держпраці).

4. <http://www.mns.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС)
5. <http://www.social.org.ua/bibliotek> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань.
6. <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>- Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України.
7. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України
8. <http://www.nplu.kiev.ua> – Національна Парламентська бібліотека України /

#### Підписи авторів РПНД

  
\_\_\_\_\_  
  
\_\_\_\_\_  
  
\_\_\_\_\_

**Юрій ДАВИГОРА**  
**Василь ВЕРБОВИЙ**  
**Євгеній ГУЗЕНКО**